

24/ЖСВ №170/15.04.2016г.

СТАНОВИЩЕ

от проф. Огнян Стоянов Миладинов ДН,
член на научно жури по защита на дисертационен труд за придобиване
на образователната и научна степен „Доктор“, професионално
направление 7.6. Спорт, научна специалност Теория и методика на
физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)

**Тема: Управление на интерактивна платформа за обучение на
специализирани спортни кадри.**

Докторант: Ас. Милена Станимирова Кулева

Научен ръководител: Доц. Бистра Димитрова, доктор

С напредъка в развитието на технологиите в днешно време, електронното обучение и неговата най-съвременна форма – дистанционната, придобиват все по-голямо значение във всички сфери на живота, особено в образованието. Създаването на подходяща виртуална среда е жизнено важно условие за провеждане на дистанционно обучение с високо качествено и ефективност от гледна точка на пълно постигане на поставените образователните цели. Управлението на такава виртуална среда е сложен и изключително трудоемък процес, свързан с извършването на адекватни анализи, проектиране, създаване и експериментирание. От тази гледна точка, считам, че тематиката на дисертационния труд на ас. Милена Кулева е актуална, трудът е дисертабилен и неговото разработване и внедряване в практиката е от голямо значение за повишаване на качеството на образователния процес в Национална Спортна Академия „Васил Левски“.

Дисертационния труд на ас. Милена Кулева е разположен на 152 стандартни страници, включително и приложенията. Структуриран е по стандартна методика, като се състои от въведение, три основни глави, изводи и препоръки за практиката, използвана литература. Използвани са общо 115 литературни източници, от които 28 на кирилица и 87 – на латиница. Прави впечатление големият брой на он-лайн литературни източници (повече от 20). Изследователският материал е много добре онагледен с 10 таблици и 22 фигури.

Глава I от дисертационния труд засяга общетеоретични въпроси, свързани с изясняването на понятийния апарат и със съпоставянето на различни теории за същността и особеностите на дистанционното обучение. Проследено е развитието на дистанционното обучение в исторически аспект, както в световен мащаб, така и в България, като е направен анализ на отделните етапи, в зависимост от нивото на технологичните средства за предаване на информация. Интересен факт, доказан от докторанта, че дистанционното обучение не се развива само по възходяща линия, а има и спадове и това е доказателство, че когато този вид обучение се обляга само и единствено на технологиите, резултатите са незадоволителни и е необходимо пълна интеграция между технологичните средства и организационните процеси на обучението.

По-нататък в глава I е направен обстоен анализ на съвременните форми за обучение – електронно обучение, уеб базирано обучение, он-лайн обучение, като основа на дистанционното обучение, както и на основните компоненти и средства на тези форми. От друга страна, докторантът е направил задълбочен сравнителен анализ на съвременните платформи за дистанционно обучение – MOODLE, Blackboard, WebCT Campus Edition, Microsoft Class Server, SAKAI, като са открити техните основни характеристики и функционалности.

Следващите две точки от литературния обзор са посветени на изясняване на същността на понятията ефективност, ефикасност и качество на обучението в дистанционна форма, които понятия стоят в основата на анализа на резултатите от изследването в глава III. Направено е и обобщение на съществуващите модели за оценка на ефективността на дистанционното обучение.

Литературният обзор завършва с извеждането на 5 заключения, обособени като изводи, които отразяват същността на направените анализи, а основен извод е, че постигането на по-висока ефективност и ефикасността на обучението в НСА „В. Левски“ е свързано с внедряването на дистанционно и електронно обучение.

Изведена е и работна хипотеза, която до голяма степен съответства на анализите и заключенията.

Глава II – Цел, задачи и методика на изследването е разположена на 8 страници и напълно разкрива цялостната организация на изследването. Основната

цел е формулирана правилно. Поставени са 7 задачи, решаването на които би осигурило напълно постигането на основната цел.

За решаването на поставените задачи са подбрани адекватни методи на изследване, които са надлежно описани. Особено подробно е изяснена същността и всички проведени дейности в експеримента по апробирането на интернет базираната платформа, което е доказателство за изключително активното участие на докторанта във всички дейности по планирането, организацията, провеждането на експерименталното обучение, изследванията, и обобщаването на резултатите.

Глава III – Анализ на резултатите е разработена в 4 раздела.

На първо място, на базата на анализ на значителен брой учебни програми в дистанционна форма на обучение със спортна насоченост от университети извън България, са установен предпочитанията по отношение на езика на обучение, сферата на обучение (теоретична и практическа насоченост на специалността), географията (в кои страни се провежда). Направен е анализ за установяване на съответствието на съдържанието по отношение на вида на учебните дисциплини, броя на кредитите, съотношение между задължителни, избираеми и факултативни дисциплини между специалност „Спортен мениджмънт“ в дистанционна форма на обучение в Университет Флорида (САЩ) и редовна форма на обучение в НСА. Установено е, че създаването на програма (учебен план за специалност) в дистанционна форма на обучение в НСА е постижима цел.

На второ място са анализирани потребностите от внедряването на интернет базирана платформа (система) за дистанционно обучение в НСА „В. Левски“. Аргументирано е доказана такава необходимост, като са посочени най-важните структури, които трябва да се създадат, основните възможности (функционалности), които трябва да притежава виртуалната среда за обучение, както и основните средства, които трябва да се разработят за провеждане на обучението. По този начин е разработен теоретичен модел на функционираща интернет базирана платформа за обучение и администриране, със съответните връзки между отделните структури. Моделът е представен в графичен вид. Третият раздел от глава III на дисертационния труд е посветен на анализа на функционалните възможности на разработената интернет базирана платформа за

дистанционно обучение. Като пряк участник в определянето на параметрите на тази система и в процеса на нейното експериментиране със студенти, преподаватели и административен персонал, докторантът е запознат до най-малките подробности с всяка една от функциите на тази система. Това дава възможност за изключително подробен критичен анализ на всички функционалности. Направени са препоръки в няколко насоки:

- Препоръки за оптимизиране на функциите и организационното структуриране на дистанционното обучение;
- Препоръки за подобряване на ефективността от дейността на администрацията;
- Препоръки за подобряване на ефикасността и икономичността;

В раздел четвърти анализът на функционалните възможности на системата за дистанционно обучение продължава по отношение нейната ефективност и ефикасност. Анализът на всяка функция е направен в няколко насоки – приложимост, предимства, недостатъци, препоръки. Материалът е представен в табличен вид, което позволява нагледно да се открият и сравнят изследваните параметри между отделните функции, а самият анализ е направен изключително задълбочено и професионално.

Провеждането на дистанционно обучение чрез интернет базирана платформа изисква определени условия по отношение готовността и нагласите на обучаемите. Ето защо ас. Милена Кулева провежда адекватно изследване сред студентите за установяване на тяхната готовност и желание да участват в подобен вид обучение. Резултатите от проведеното анкетно проучване недвусмислено показват, че студентите от магистърска степен на обучение в НСА притежават необходимите материални условия и минимум от знания и умения за обучение чрез електронни средства по дистанционни методи, и това не зависи от вида на тяхното образование в предишната (бакалавърска) степен. Анализът е направен компетентно, а материалът е много добре онагледен.

Проучването с експерти в областта на дистанционното обучение в раздел III.4.3. е насочено към определяне на обективни критерии за оценка на ефективността на дистанционното обучение посредством внедрената и

оптимизирана интернет базирана платформа. На анкетирания се предложени 15 критерия, които са определени на базата на анализа на други подобни критерии по литературни данни. Ето защо считам, че наборът от критерии би следвало да се поставят в глава II, като се изясни принципът на тяхното определяне от докторанта. Данните от анкетирания на експертите са обработени и анализирани по различни начини: процентно съотношение между възможните отговори, вариационен анализ, ранжиране, разсейване на оценките по фактори, значимост на отклонения на оценките от средната стойност. Въз основа на подробните анализи е изведен теоретичен модел за оценка на ефективността на обучението посредством интернет базираната платформа, в който са включени 8 показатели.

Изводите в глава IV са 9 на брой, като три от тях са въз основа на анализа на данните от методичната литература. Като цяло изводите са конкретни и отразяват поставените за решаване задачи. Можем да кажем, че поставената за реализиране основна е постигната.

Заклучение:

Пред нас е представен научен труд с висока научна и особено практическа значимост. Внедряването и по-нататъшното развитие на дистанционното и електронно обучение, за което несъмнено ще спомогне този труд, е перспектива за по-нататъшно развитие на Национална Спортна Академия като водеща институция в подготовката на спортни кадри.

Всичко това ми дава основание да изразя пред уважаемите членове на научното жури своето становище, че на ас. Милена Станимирова Кулева може да бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“.

София
15.04.2016 г.

Рецензент:

Проф. Огнян Миладинов, ДН

Преподавателската ѝ дейност по спортна статистика е съдействала както за развитие на педагогически умения, така и за умело боравене със сложния апарат на математическата статистическа. А това се оказва един от опорните стълбове при решаване на поставените в дисертационния труд задачи.

Положителен акцент от биографията на докторантката е отличното владение на английски език (писмено и говоримо), което и осигурява по-голям периметър в сферата на научното познание и професионалните комуникации.

Друг важен биографичен акцент са визираните технически умения и компетенции за работа с разнообразен хардуер и софтуер – неотменна черта на един съвременен изследовател и творец в областта на науката.

В допълнение към посочените личностни качества на докторантката трябва да се отбележи и нейната способност да работи в екип (и като изпълнител, и като лидер), комуникативният и характер и организационни умения, придобити при управление на проекти, което е от особено значение за бъдещото развитие и израстване на един млад човек с образователно-научната степен „доктор“.

Като обобщение на творческата биография на асистент Милена Кулева може да се каже, че тя е един съвременен млад човек с изразен афинитет към професионални и социални контакти, с доказани качества за научноизследователска дейност и творческо развитие, т.е. тя притежава необходимия за образователно-научна степен „доктор“ потенциал.

3. Обща характеристика на дисертационния труд, автореферат и публикации

Дисертацията е структурирана в съответствие с изискванията за подобен труд и съдържа: въведение, три глави, изводи и препоръки, литература, приложения.

Общият обем на дисертацията е 146 страници и включва 2 приложения, 10 таблици и 22 фигури. Използвани са 115 информационни източници (28 на кирилица, 87 на латиница, като 26 са Web-сайтове). Положителен факт е големият брой информационните източници след 2000 г. (91 на брой), което показва адекватност на материалите със съвременното звучене на разглежданите въпроси. Посочените източници са цитирани коректно в дисертацията.

Дисертацията е написана на добър професионален език, стилът на изразяване е ясен и разбираем. Направените анализи, формулираните изводи и препоръки са свидетелство за добро познаване на материята и критично отношение на асистент Кулева към изследваните проблеми.

При анализа на съдържанието на дисертационния труд проличава личното участие на докторантката. Става ясно, че в организацията и реализацията на целия изследователски процес, интегрирането на данните, тяхната математическа обработка и анализи, водеща е била самостоятелната дейност и нейното творческо участие.

Дисертационният труд е прегледно оформен и съдържанието е подходящо илюстрирано с фигури и таблици. Всички фигури и таблици са коректно номерирани и са в съответствие с текстовете, които илюстрират.

Авторефератът представлява съкратен вариант на дисертационния труд. Представени са пълно целта, задачите, методите и направените в дисертацията изводи. Избрани са уместно основни моменти от текстовата част, графичния материал и получените резултати в дисертацията. Авторефератът е разработен според изискванията на съответните правилници и отразява адекватно съдържанието на рецензирания труд.

Докторантката е представила три публикации. Тя е самостоятелен автор в една от тях, а в останалите две е първи автор. Две от публикациите са на английски език. По своето съдържание те отразяват идеята, използвани методи, реализирани изследвания, части от получените резултати и изводи от дисертационния труд. Това